

۲۰۱۷/۱۲/۲۷

رادیو صدای المان

سی و پنج سال پس از تجاوز نظامی شوروی به افغانستان

سی و پنج سال پیش در چنین روزی (ششم جدی) قشون سرخ شوروی تجاوز نظامی به افغانستان را آغاز کرد. جوانان افغانستان معلومات اندکی در این مورد دارند ولی پیرمردان ناگفته های زیادی از آن روز دارند.

احمد شاه (نام مستعار)، از افغان هایی است که در روز ششم جدی در کابل بود. او می گوید در آن روز تانک های روسی از کوتل خیرخانه وارد شهر کابل شدند و سپس از راه کوتاه سنگی به قصر دارالامان رفتند: «آن ها از راه خیرخانه آمدند ما در همین کوتاه سنگی بودیم که آن ها از این جا گذشت و از راه دشت برچی راستا به قصر دارالامان رفتند. آن ها قصر دارالامان را محاصره کردند و حفیظ الله امین را که مسموم شده بود، با برادر زاده اش از بین بردند».

دوست و دشمن

برخی از پیرمردانی که هنگام تجاوز شوروی در کابل بودند، می گویند با ورود نیروهای روس، مردم از نظر آن ها یا دوست بودند یا دشمن. امیر محمد ۷۳ ساله باشنده دیگر کابل می گوید سربازان روسی پس از ورود به کابل،

رهگذران را تلاشی می کردند و قیوداتی را بر مردم وضع کردند: «وقتی از پیش شان تیر می شدی، ایستاد می کردند و می گفتند دوست هستی یا دشمن؟ می گفتیم دوست، کسی گفته نمی توانست که دشمن». امیر محمد می گوید شوروی ها افرادی که دشمن تشخیص می دادند، بازداشت می کردند و دیگر کسی نمی دانست که سرنوشت آن ها به کجا می رسد. تجاوز اتحاد جماهیر شوروی به افغانستان با عکس العمل روستائیان و مردم این کشور روبرو شد و آغازگر جنگ های طولانی گردید.

کشتار، ویرانی و آوارگی

باشندگان کابل می گویند تقریباً تمام افغان ها به صورت مستقیم یا غیرمستقیم از تجاوز شوروی صدمه دیدند. عبدالوحد که باشنده اصلی استالاف در شمال کابل است، می گوید در نتیجه حملات هوایی و زمینی قوای شوروی پدرش کشته شد و همه دار و ندارش از بین رفت: «روس ها می آمدند و "اشرار" گفته توپ می زدند. از پایین توپ می زدند و از بالا طیاره بمباران می کرد. مردم زیاد تلفات می دادند، پس از آن همه آواره شد و به کابل آمدند». این باشنده افغانستان می گوید پس از حملات پیهم شوروی ها به قریه ای که او در آن زندگی می کرد، همه خانه ها به ویرانه تبدیل شدند و باشندگان منطقه یا راه فرار را در پیش گرفتند یا هم جان خود را از دست دادند.

مهاجرت بی سابقه

حامد علمی، خبرنگار و از سخنگویان سابق ریاست جمهوری افغانستان در مراسمی که روز شنبه شش جدی در کابل به منظور تقبیح حمله نظامی شوروی سابق به افغانستان برگزار شد، گفت این حمله سبب شد تا افغانستان بیش از ۲۰۰ میلیارد دالر خساره مند شود.

حفیظ الله امین

علمی گفت از هر صد نفر ۹ نفر در نتیجه جنگ شوروی در افغانستان کشته شدند و ۱۱ در صد جمعیت این کشور معیوب شدند یا زخم برداشتند. او گفت از هر صد نفر ۳۲ تا ۳۵ نفر به کشورهای دیگر مهاجرت کردند. آقای علمی گفت آوارگی مردم افغانستان در نتیجه جنگ شوروی به حدی گسترده است که پس از جنگ جهانی دوم مردم هیچ کشوری به این اندازه آواره نشدند: «بزرگترین رقم فیصدی مهاجرین از جنگ جهانی دوم تا به امروز است. با آن که جنگ سوریه جریان دارد نظر به فیصدی بزرگترین رقم آوارگان در جهان را تشکیل می دهد».

با آن که مردم عادی افغانستان و آگاهان تاریخ، ششم جدی یا ورود قشون شوروی سابق به افغانستان را آغاز بدبختی، ویرانی و کشتار هزاران افغان می دانند اما طرفداران "حزب دموکراتیک خلق افغانستان" به این باورند که عملکردهای این حزب درست بوده است. احمد شاه که در گذشته عضو این حزب بوده می گوید سران حزب از جمله حفیظ الله امین شخص وطن دوست بودند. این در حالی است که حفیظ الله امین به کشتار هزاران افغان متهم است و مخالفان او می گویند بیشترین کشتار و اعدام در دوره او صورت گرفت.